

Jak se alokují náklady na jednotlivé úrovně předání?

Obecné vymezení ekonomicky oprávněných nákladů pro danou úroveň předání tepelné energie, pokud dodavatel rovněž kalkuluje cenu tepelné energie pro předchozí či následující úroveň předání tepelné energie, je uvedeno v bodu (4.15) cenového rozhodnutí ERÚ č. 4/2021 ze dne 16. září 2021, k cenám tepelné energie (dále jen "CR"). Dělení ekonomicky oprávněných nákladů na jednotlivé úrovně předání dochází v členění na proměnné a stálé ekonomicky oprávněné náklady, kdy dělení proměnných ekonomicky oprávněných nákladů blíže specifikuje bod (4.16) CR, stálých pak bod (4.17) CR.

V případě dvou úrovní předání připadá na první úroveň předání část ekonomicky oprávněných nákladů vznikajících na této úrovni předání, přičemž druhá část těchto nákladů se promítá do kalkulace ceny tepelné energie na druhé úrovni předání včetně ekonomicky oprávněných nákladů vznikajících na této úrovni předání.

Demonstrativní příklad:

- na úrovni předání A vzniká 100 000 Kč ekonomicky oprávněných nákladů, přičemž pro úroveň předání B je dále přiřazeno dle bodu (4.16) a (4.17) CR 40 000 Kč.
- na úrovni předání B vzniká 50 000 Kč ekonomicky oprávněných nákladů.

Do kalkulace ceny tepelné energie vstupuje:

- **na úrovni předání A 60 000 Kč,**
- **na úrovni předání B 90 000 Kč.**

V návaznosti na bod (4.15) CR dodavatel stanoví podle bodu (4.16) CR část proměnných ekonomicky oprávněných nákladů připadajících na danou úroveň předání podle poměru množství tepelné energie na daných úrovních předání. Množstvím tepelné energie na jedné, předchozí, úrovni předání se stanoví jako součet dodávek tepelné energie a vlastní spotřeby tepelné energie dodavatele, množství tepelné energie na další, navazující, úrovni předání se stanoví jako množství dodávané z předchozí úrovně předání do navazující úrovně předání.

Demonstrativní příklad:

Dodavatel tepelné energie dodává na dvou úrovních předání A a B. Nakupuje celkem 1 000 GJ tepelné energie, přičemž 300 GJ sám dodává zákazníkům připojeným na úrovni předání A. Vlastní spotřeba na úrovni předání A činí 100 GJ. Do úrovně předání B je předáno 600 GJ. Část proměnných ekonomicky oprávněných nákladů pro kalkulaci tepelné energie je v tomto případě:

$$PN_{opr} = \frac{Q_A + Q_{vl.s.}}{Q_B} = \frac{300 + 100}{600} = \frac{2}{3}$$

Poměr rozdělení proměnných ekonomicky oprávněných nákladů mezi úrovně předání A a B je tedy 2:3.

V návaznosti na bod (4.15) CR dodavatel stanoví v souladu s bodem (4.17) CR části stálých ekonomicky oprávněných nákladů připadajících na danou úroveň předání podle poměru:

- součtu hodnot sjednaných tepelných výkonů všech rozvodných a odběrných tepelných zařízení připojených k rozvodnému tepelnému zařízení na dané úrovni předání tepelné energie, hodnoty tepelného výkonu využívaného pro vlastní spotřebu dodavatele na dané úrovni předání a poměrné hodnoty výkonu rozvodného tepelného zařízení odpovídajícího ztrátám v rozvodném tepelném zařízení dodavatele na dané úrovni předání a
- součtu hodnot sjednaných tepelných výkonů všech rozvodných a odběrných tepelných zařízení připojených na další úrovni předání tepelné energie, hodnoty tepelného výkonu využívaného pro vlastní spotřebu dodavatele na další úrovni předání tepelné energie a hodnoty výkonu rozvodného tepelného zařízení odpovídajícího ztrátám v rozvodném tepelném zařízení dodavatele na další úrovni předání.

Vzhledem ke skutečnosti, že v případě ztrát rozvodného tepelného zařízení není sjednána a měřena hodnota tepelného výkonu, stanoví se tento výkon podílem množství ztrát daného rozvodného zařízení a 6 500 hodin (počet hodin odpovídajících topné sezóně od 1. 9. do 31. 5.).

Protože se jedná o pravidlo pro dělení části stálých nákladů pro kalkulaci ceny tepelné energie na jedné úrovni předání tepelné energie, započítává se hodnota výkonu rozvodného tepelného zařízení v první úrovni předání pouze v případě, že je realizován prodej tepelné energie jiné osobě či vlastní spotřeba dodavatele.

Dodavatel tepelné energie zahrne parametr ztrát v rozvodném tepelném zařízení do poměru pro dělení části stálých nákladů na úroveň předání za předpokladu, že je možné hodnotu ztrát stanovit na základě rozdílu naměřeného množství tepelné energie na vstupu do rozvodného tepelného zařízení na dané úrovni předání a množství tepelné energie dodané do odběrných nebo rozvodných tepelných zařízení na této úrovni předání včetně vlastní spotřeby dodavatele. Pokud se dodavatel tepla rozhodne ve výpočtu zohlednit ztráty, jedná se o poměrnou část ztrát připadající na dodávky realizované odběratelům a vlastní spotřebě dodavatele na dané (předchozí) úrovni předání. Zbývá poměrná část ztrát připadající na další úroveň předání se zahrne do další úrovně předání. V případě, že dodavatel měří skutečně odebraný denní tepelný výkon, může v souladu s bodem (4.18) CR namísto hodnot tepelných výkonů podle bodu (4.17) CR použít pro určení části stálých ekonomicky oprávněných nákladů hodnot z měření, a to konkrétně průměrné hodnoty nejvyššího odebraného denního tepelného výkonu všech připojených rozvodných a odběrných tepelných zařízení na příslušné úrovni předání tepelné energie a vlastní spotřeby dodavatele za období posledních tří nejvýše však pěti ukončených kalendářních let. Pokud dodavatel dodává tepelnou energii kratší období, než jsou tři roky, použije pro stanovení období kratší, přičemž se stále zohledňuje celý kalendářní rok, tedy dva, či jeden ukončený kalendářní rok. V případě ztrát se rovněž použije uvedený výpočet.

Těchto hodnot z měření je rovněž nutné použít za předpokladu, že součet hodnot tepelných výkonů podle bodu (4.17) CR, tedy součet sjednaných tepelných výkonů všech rozvodných a odběrných tepelných zařízení, tepelného výkonu využívaného pro vlastní spotřebu dodavatele a výkonu rozvodného tepelného zařízení odpovídajícího ztrátám v rozvodném tepelném zařízení dodavatele, je vyšší než součet hodnot z měření podle bodu (4.18) CR, a to alespoň na jedné úrovni předání. Pokud tedy bude součet hodnot z měření na úrovni předání A nižší než součet tepelných výkonů na stejné úrovni předání podle bodu (4.17) CR, použije se pro stanovení části stálých ekonomicky oprávněných nákladů pro úroveň předání A a B poměr hodnot z měření podle bodu (4.18) CR, přestože bude součet hodnot z měření na úrovni předání B vyšší než součet tepelných výkonů na stejné úrovni předání podle bodu (4.17) CR.

Z praxe vyplývá, že ne za všech podmínek jsou známé hodnoty sjednaných tepelných výkonů všech rozvodných a odběrných tepelných zařízení připojených k rozvodnému tepelnému zařízení na dané úrovni předání, rovněž nemusí být všechny tepelné výkony měřeny. V tomto případě je nutné pro stanovení části stálých ekonomicky oprávněných nákladů použít součet sjednaného množství tepelné energie nebo hodnoty předpokládaných množství dodané tepelné energie podle bodu (4.23) CR – stanovených dle průměru skutečně dodaného množství tepelné energie za poslední tři nejvýše však pět ukončených kalendářních let, případně období kratší, pokud dodavatel dodává po období kratší, než jsou tři roky; rovněž dodavatel zohlední důvodně očekávané změny předpokládaného množství tepelné energie pro kalendářní rok, pro který kalkuluje cenu tepelné energie, dále množství vlastní spotřeby dodavatele na dané úrovni předání a předpokládané ztráty dalšího rozvodu tepelné energie.

Cenové rozhodnutí nově ukládá povinnost v případě, že odběratel používá rozvodné tepelné zařízení dodavatele jako náhradní zdroj tepelné energie, uzavřít s takovýmto odběratelem dvousložkovou cenu tepelné energie (bod (5.5) CR). V případě, že má odběratel záložní zdroj tepelné energie, i přes skutečnost, že nedobírá tepelnou energii, vyvolává stále ekonomicky oprávněné náklady odpovídající připravenosti dodavatele kdykoli poskytnout tepelnou energii, které je nutné uhradit ve stálé složce ceny. V opačném případě by tyto náklady odběratele hradili v ceně tepelné energie ostatní odběratelé tepelné energie.

Za předpokladu, že má dodavatel sjednanou dvousložkovou cenu, přičemž nemá sjednáno množství tepelné energie, a zároveň nejsou známé hodnoty sjednaných nebo naměřených denních tepelných výkonů podle bodů (4.17) a (4.18) CR u ostatních rozvodných a odběrných tepelných zařízení, použije dodavatel pro stanovení množství tepelné energie v případě dvousložkové ceny součin sjednaného tepelného výkonu a hodnoty 1 800 hodin.

Demonstrativní příklad k bodu (4.17):

<i>Úroveň předání A</i>	<i>MW</i>
<i>sjednané tepelné výkony všech odběrných tepelných zařízení</i>	1 200

<i>sjednané tepelné výkony všech rozvodných tepelných zařízení</i>	2 100
<i>tepelný výkon využívaný pro vlastní spotřebu dodavatele</i>	280
<i>výkon odpovídající ztrátám na úrovni předání A</i>	480
<i>z toho poměrná část připadající úrovni předání A</i>	380 = = 3 580/(3 580+ 940)x480
<i>z toho poměrná část připadající úrovni předání B</i>	100 = = 940/(3 580+ 940)x480
Součet	3 960

<i>Úroveň předání B</i>	<i>MW</i>
<i>sjednané tepelné výkony všech odběrných tepelných zařízení</i>	500
<i>sjednané tepelné výkony všech rozvodných tepelných zařízení</i>	250
<i>tepelný výkon využívaný pro vlastní spotřebu dodavatele</i>	150
<i>výkon odpovídající ztrátám na úrovni předání B</i>	40
<i>poměrná část ztrát z úrovně předání A</i>	100
Součet	1 040

Stálé ekonomicky oprávněné náklady pro kalkulaci tepelné energie **jsou** v tomto případě **rozděleny** mezi provozovatele úrovně předání A a B **v poměru**:

$$Poměr_{A/B} = \frac{\sum P_{odbA} + \sum P_{rozvB} + P_{vlspoA} + P_{ztrA}}{\sum P_{odbB} + \sum P_{rozvB} + P_{vlspoB} + P_{ztrB}} = \frac{1\,200 + 2\,100 + 280 + 380}{500 + 250 + 150 + 140} \doteq \frac{4}{1}$$

Demonstrativní příklad k bodu (4.18) CR:

Dodavatel dodává tepelnou energii po dobu 4 let, přičemž naměřená hodnota nejvyššího odebraného tepelného výkonu a tepelného výkonu využívaného pro vlastní spotřebu dodavatele v jednotlivých letech je následující:

Rok	1	2	3	4	Průměr
-----	---	---	---	---	--------

Úroveň předání A

MW

Nejvyšší odebraný výkon všech odběrných tepelných zařízení	900	1 300	1 200	1 000	1 150
Nejvyšší odebraný výkon všech rozvodných zařízení	1 600	2 400	1 900	2 100	2 200
Nejvyšší výkon využívaný pro vlastní spotřebu dodavatele	300	260	240	280	270
Výkon odpovídající ztrátám v rozvodném zařízení na úrovni předání A					480
z toho poměrná část připadající úrovni předání A					380 = $= 3\,620 / (3\,620 + 950) \times 480$
z toho poměrná část připadající úrovni předání B					100
Součet					4 000

Rok	1	2	3	4	Průměr
Úroveň předání B					MW
Nejvyšší odebraný výkon všech odběrných tepelných zařízení	490	460	500	510	500
Nejvyšší odebraný výkon všech rozvodných zařízení	300	260	270	250	250
Nejvyšší výkon využívaný pro vlastní spotřebu dodavatele	165	145	140	170	160
Výkon odpovídající ztrátám v rozvodném zařízení na úrovni předání B					40
poměrná část ztrát z úrovně předání A					100
Součet					1 050

Stálé ekonomicky oprávněné náklady pro kalkulaci tepelné energie **jsou** v tomto případě **rozděleny** mezi provozovatele úrovně předání A a B **v poměru:**

$$Poměr_{A/B} = \frac{\sum P_{odbA} + \sum P_{rozvA} + P_{vlspoA} + P_{ztrA}}{\sum P_{odbB} + \sum P_{rozvB} + P_{vlsposB} + P_{ztrB}} = \frac{1\,150 + 2\,200 + 270 + 380}{500 + 250 + 160 + 140} = \frac{4}{1}$$

Demonstrativní příklad – podmínka srovnání hodnot z měření dle (4.18) a hodnot tepelných výkonů dle (4.17) CR

Součet průměrných naměřených tepelných výkonů všech odběrných tepelných zařízení připojených k úrovni předání A, průměrných naměřených tepelných výkonů všech rozvodných tepelných zařízení připojených k úrovni předání A včetně úrovně předání B, průměrného naměřeného tepelného výkonu využívaného pro vlastní spotřebu dodavatele z úrovně předání A a výkonu odpovídajícího ztrátám na úrovni předání A je 4 000 MW.

Současně součet sjednaných tepelných výkonů všech odběrných tepelných zařízení připojených k úrovni předání A, sjednaných tepelných výkonů všech rozvodných tepelných zařízení připojených k úrovni předání A včetně úrovně předání B, tepelného výkonu využívaného pro vlastní spotřebu dodavatele na úrovni předání A a výkonu odpovídajícího ztrátám na úrovni předání B je 3 960 MW.

V tomto případě je součet průměrných naměřených tepelných výkonů vyšší než součet sjednaných tepelných výkonů.

Součet průměrných naměřených tepelných výkonů všech odběrných tepelných zařízení připojených k úrovni předání B, průměrných naměřených tepelných výkonů všech rozvodných tepelných zařízení připojených k úrovni předání B, průměrného naměřeného tepelného výkonu využívaného pro vlastní spotřebu dodavatele na úrovni předání B a výkonu odpovídajícího ztrátám na úrovni předání B je 1 050 MW.

Současně součet sjednaných tepelných výkonů všech odběrných tepelných zařízení připojených k úrovni předání B, sjednaných tepelných výkonů všech rozvodných tepelných zařízení připojených k úrovni předání B a tepelný výkon využívaný pro vlastní spotřebu dodavatele na úrovni předání B je 1 040 MW.

I v tomto případě je součet sjednaných tepelných výkonů nižší než součet průměrných naměřených tepelných výkonů.

Na obou úrovních předání je součet sjednaných tepelných výkonů podle bodu (4.17) CR nižší než součet průměrných naměřených tepelných výkonů podle bodu (4.18) CR a není tak naplněna podmínka, že alespoň na jedné z úrovní předání (A nebo B, je jedno které) je součet průměrných naměřených tepelných výkonů podle bodu (4.18) CR nižší než součet sjednaných tepelných výkonů podle bodu (4.17) CR. Za této skutečnosti je možné pro stanovení části stálých nákladů použít ustanovení bodu (4.17) CR.

Stálé ekonomicky oprávněné náklady pro kalkulaci tepelné energie **jsou** tak i v tomto případě **rozděleny** mezi provozovatele úrovně předání A a B **v poměru:**

$$Poměr_{A/B} = \frac{\sum P_{odbA} + \sum P_{rozvB} + P_{vlspoA} + P_{ztrA}}{\sum P_{odbB} + \sum P_{rozvB} + P_{vlspoB} + P_{ztrB}} = \frac{1\,200 + 2\,100 + 280 + 380}{500 + 250 + 150 + 140} = \frac{4}{1}$$

Demonstrativní příklad k bodu (4.19):

<i>Úroveň předání A</i>	<i>GJ</i>
<i>sjednané množství tepelné energie všech odběrných tepelných zařízení</i>	1 000
<i>sjednané množství tepelné energie všech rozvodných tepelných zařízení</i>	1 850
<i>předpokládané množství tepelné energie využívané pro vlastní spotřebu dodavatele</i>	150
<i>předpokládané ztráty na úrovni předání A</i>	420
<i>z toho poměrná část připadající úrovni předání A</i>	290 = = 2 000 / (2000 + 900) × 420
<i>z toho poměrná část připadající úrovni předání B</i>	130
<i>Součet</i>	3 290

<i>Úroveň předání B</i>	<i>GJ</i>
<i>sjednané množství tepelné energie všech odběrných tepelných zařízení</i>	550
<i>sjednané množství tepelné energie všech rozvodných tepelných zařízení</i>	150
<i>předpokládané množství tepelné energie využívané pro vlastní spotřebu dodavatele</i>	100
<i>předpokládané ztráty na úrovni předání B</i>	100
<i>poměrná část ztrát z úrovně předání A</i>	130
<i>Součet</i>	1 030

Stálé ekonomicky oprávněné náklady pro kalkulaci tepelné energie **jsou** v tomto případě rozděleny mezi provozovatele úrovně předání A a B **v poměru:**

$$Poměr_{A/B} = \frac{\sum P_{odbA} + \sum P_{rozvA} + P_{vlspoA} + P_{ztrA}}{\sum P_{odbB} + \sum P_{rozvB} + P_{vlspoB} + P_{ztrB}} = \frac{1\,000 + 1\,850 + 150 + 290}{550 + 150 + 100 + 230} \doteq \frac{3,3}{1}$$

Při dělení stálých a proměnných ekonomicky oprávněných nákladů, jestliže dodavatel v souladu s bodem (4.11) CR kalkuluje více cen tepelné energie na jedné úrovni předání, postupuje dodavatel následovně:

- v případě proměnných ekonomicky oprávněných nákladů se tyto dělí mezi jednotlivé kalkulace podle poměru množství tepelné energie,
- v případě stálých ekonomicky oprávněných nákladů se postupuje obdobně podle bodů (4.17) až (4.19) CR

Bod (4.21) dále vymezuje, že rozdělení proměnných a stálých ekonomicky oprávněných nákladů podle bodů (4.15) až (4.20) CR platí pro předpokládané ekonomicky oprávněné náklady za celý kalendářní rok v případě předběžné kalkulace nebo pro skutečně uplatněné ekonomicky oprávněné náklady za celý ukončený kalendářní rok v případě výsledné kalkulace.